

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť R. A., zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Hlaváčovou, Advokátska kancelária JUDr. Eva Hlaváčová, s. r. o., Farská 12, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 62/2013 z 22. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2014 doručená sťažnosť R. A. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 62/2013 z 22. januára 2014 (ďalej len „namietané rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ bol trestným rozkazom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 239/2007 z 27. marca 2008 uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 221 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a bol mu uložený peňažný trest vo výške 10 000 Sk (t. j. 331,94 €) s náhradným trestom odňatia slobody na tri mesiace v prípade úmyselného zmarenia výkonu uloženého peňažného trestu. Sťažovateľ podal proti trestnému rozkazu v zákonom ustanovenej lehote odpor z dôvodu, že sa spolu so svojim spoluobvineným uvedeného trestného skutku nedopustili.

Sťažovateľ tvrdí, že *«daný skutok, ktorý popisoval „poškodený“ ako aj následné ublíženie na zdraví, ktorého sme sa mali dopustiť sa vôbec nestal. Výpoveď „poškodeného“ N. si rozporuje s vyhotovenou fotodokumentáciou na tvare miesta a za týmto účelom sme žiadali vykonať previerku výpovede tejto osoby na tvare miesta. Takýto úkon nie je možné vykonať v rámci súdneho konania. Je to úkon, ktorý sa vykonáva vyšetrovacím orgánom, pretože tento má na to prostriedky. Vyšetrovateľa sme požiadali, aby vykonal konfrontáciu medzi „poškodeným“ N. a nami. Ani tento dôkaz vykonaný nebol napriek tomu, že je to pre vyšetrovateľa aj prokurátora hlavný dôkaz, ktorý nás má usvedčovať. Tým, že nebola vykonaná konfrontácia, boli naše obhajovacie práva dotknuté, pretože z očí do očí vieme vyvrátiť dôveryhodnosť tohto svedka a utvrdiť ho v tom, že si vymýšľa a klame.»*

3. V ďalšom konaní pred okresným súdom sťažovateľ namietal znalecký posudok a jeho neprofesionálnu úroveň a neobjektívnosť. Z dôvodu nepresvedčivosti znaleckého posudku sa sťažovateľ obrátil na znaleckú organizáciu, ktorá vypracovala „*tzv. reposudok k znaleckému posudku Š. K.*“. Okresný súd si však znalecký posudok znaleckej organizácie podľa sťažovateľa neosvojil a rozsudkom z 3. novembra 2011 rozhodol tak, že obžalovaní (t. j. sťažovateľ a jeho spoluobžalovaný) sa podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodzujú spod obžaloby pre trestný čin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 221 ods. 1 Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom, a poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázal na občiansko - súdne konanie.

4. Proti oslobodzujúcemu rozsudku okresného súdu z 3. novembra 2011 podal odvolanie prokurátor, pretože „*sa nestotožnil s kategorickým záverom súdu, že v žalovanom skutku sa nejedná o trestný čin ublíženia na zdraví pre absenciu ujmy na zdraví ako jeho obligatórneho následku... Vzhľadom na rozpor medzi dvomi posudkami (pôvodným znakom stanoveným súdom a znaleckou organizáciou oslovenou obžalovanými), ktorý nebol bez pochyb v rámci dokazovania odstránený a zároveň neboli vykonané všetky dôkazy, ktoré by mohli prispieť k objektívnemu rozhodnutiu, považoval prokurátor napadnutý rozsudok za predčasný a teda neopodstatnený.*“.

Rozsudok okresného súdu z 3. novembra 2011 napadol odvolaním aj sťažovateľ, pretože sa nemohol „*stotožniť s názorom súdu, že by sa skutok, aj keď značne modifikovaný, vôbec stal. Od samého začiatku som tvrdil a tvrdím, že som nebol aktérom či účastníkom akéhokoľvek konfliktu s fyzickým atakom voči údajnému poškodenému M. N... Na základe všetkých skutočností popísaných v mojom odvolaní som žiadal krajský súd, aby ma oslobodil spod obžaloby podľa § 285 písmeno a/ Trestného poriadku, pretože podľa môjho názoru žiadnym relevantným spôsobom nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý som bol stíhaný.*“.

5. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) na neverejnom zasadnutí konanom 20. marca 2012 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu z 3. novembra 2011 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

6. Následne okresný súd po opätovnom znaleckom dokazovaní dospel k záveru, že „*nebolo v konaní dokázané, že sa stal skutok tak, ako je uvedený v obžalobe Okresnej prokuratúry v Komárne č. Pv 1561/05. Súd preto v zmysle § 285 písmeno a/ Trestného poriadku v znení účinnom od 1. 1. 2006 obžalovaných v 1. a 2. rade spod obžaloby oslobodil.*“ Stalo sa tak rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 239/2007 z 31. decembra 2012. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie prokurátor, ktoré zdôvodnil tým, že „*obžalovaní mali byť oslobodení podľa § 285 písmeno b/ Trestného poriadku. V ďalších dôvodoch uviedol, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v intenciách rozhodnutia Krajského súdu v Nitre pribratím do konania znalca traumatológa a opierajúc sa o jeho závery dospel prokurátor k stanovisku, že skutok sa stal, avšak nesplňa*

hmotnoprávne kritérium trestného činu ublíženia na zdraví. Z pohľadu jeho následku ho bolo možné hodnotiť len ako podozrenie z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, no uplynutie vyššej ako dvojročnej prekluzívnej lehoty bráni postihu za tento delikt. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku a obžalovaných oslobodiť spod obžaloby podľa § 285 písmeno b/ Trestného poriadku.“. Sťažovateľ sa k odvolaniu prokurátora vyjadril tak, že podľa jeho názoru nebolo preukázané, že skutok sa stal, a preto navrhol odvolaciemu súdu odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

7. Krajský súd ako súd odvolací o podanom odvolaní prokurátora rozhodol rozsudkom č. k. 1 To 39/2013-565 z 23. mája 2013 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaných E. K. a R. A., podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Komárno sp. zn. Pv 1561/05 z 28. novembra 2007 pre skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný ako trestný čin ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 221 ods. 1 Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom.

8. Proti rozhodnutiu krajského súdu z 23. mája 2013 podal sťažovateľ v zákonom ustanovenej lehote dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda tým, že vo veci bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Namietané uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 62/2013 z 22. januára 2014, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku, bolo sťažovateľovi doručené 12. februára 2014.

9. Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje tým, že v rozhodnutí okresného súdu aj krajského súdu absentuje odôvodnenie, na základe ktorých dôkazov dospeli oba súdy k záveru, že skutku sa mal dopustiť sťažovateľ. V tejto súvislosti sťažovateľ upozornil na rozpory vo výpovediach poškodeného, neexistenciu iných priamych dôkazov než výpovede poškodeného, nevykonanie konfrontácie s poškodeným, nevykonanie previerky výpovede poškodeného na tvári miesta napriek tomu, že sťažovateľ o vykonanie týchto dôkazov žiadal, čím malo dôjsť v konaní pred okresným súdom a krajským súdom k hrubému

porušení jeho obhajovacích práv. Sťažovateľ vyčíta okresnému súdu a krajskému súdu, že *„Dokazovanie v priebehu súdneho konania sa v značnej miere koncentrovalo len na otázku, či boli naplnené zákonné znaky ublíženia na zdraví, bez toho, aby súd podrobne skúmal, či sa skutok stal tak ako ho popisuje poškodený a či ho spáchal obžalovaný. Krajský súd taktiež dospel k záveru, že skutok sa stal, tak ako ho popisuje poškodený, avšak vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že skutok nie je trestným činom.“*. V tejto súvislosti sťažovateľ považuje rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu za nedostatočne odôvodnené.

10. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ uviedol: *„Domnievam sa, že postupom orgánov činných v trestnom konaní ako aj prvostupňového a odvolacieho súdu bolo práve toto parciálne právo požadovať, aby sa v trestnom konaní zistili všetky okolnosti svedčiace v môj prospech, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou práva na obhajobu, hrubým spôsobom porušené, ktorú skutočnosť som namietal aj v podanom dovolaní na Najvyšší súd Slovenskej republiky. V dovolacom konaní som sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom porušenie práva na obhajobu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu súčasne zrušil a prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.“* Sťažovateľ je toho názoru, že dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je okrem porušenia ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, ktoré uvádzal najvyšší súd, aj iné hrubé porušenie práva na obhajobu, napríklad aj porušenie práva obvineného požadovať, aby sa v trestnom konaní zistili všetky okolnosti svedčiace v jeho prospech. Sťažovateľ zároveň nesúhlasí s tvrdením najvyššieho súdu uvedeným v napadnutom uznesení, že sťažovateľ videl dovolací dôvod len v tom, že konajúce súdy nevykonali obhajobou navrhované dôkazy. Sťažovateľ videl dovolací dôvod aj v tom, že v priebehu trestného konania *„orgány činné v trestnom konaní a súd neobjasňovali s rovnakou starostlivosťou skutočnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj tie, ktoré svedčia v jeho prospech“*.

11. V súlade s už uvedeným sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo na spravodlivé súdne konanie sťažovateľa, upravené čl. 46 odsek 1 a čl. 50 odsek 3, Ústavy Slovenskej republiky porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 1. 2014, spisová značka 3 Tdo 62/2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. R. A. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 25.000,-EUR, ktoré predstavuje mieru právnej neistoty, do ktorej sa sťažovateľ dostal postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaním uznesenia vedeným pod č. k. 3 Tdo 62/2013 zo dňa 22. 1. 2014, a v sume 10.000,-EUR, ktoré predstavuje nemajetkovú (citovú) ujmu, ktorá bola sťažovateľovi spôsobená tým, že nie vlastným zavinením mu boli postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odopreté jeho základné práva a slobody.

4. R. A. priznáva trovy konania a právneho zastúpenia 284,08,-EUR (2 úkony právnej pomoci po á 134,- € a 2x režijný paušál po á 8,04 €), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet Advokátska kancelária JUDr. Eva Hlaváčová, s. r. o., Farská 12, 949 01 Nitra vedený v Prima banke Slovensko, a. s. číslo účtu..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy má obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

III.

17. Podstatou sťažnosti sťažovateľa je jeho tvrdenie, že postupom všeobecných súdov a rozhodnutím najvyššieho súdu v konaní o jeho podanom dovolaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 62/2013 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základne právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy. Postupu a rozhodovaniu všeobecných súdov na 1. a 2. stupni sťažovateľ vyčíta, že nevykonali dôkazy, ktoré navrhoval, a v trestnom konaní nezisťovali s rovnakou starostlivosťou všetky okolnosti svedčiace v jeho prospech ako tie, ktoré svedčili proti nemu, čo je neoddeliteľnou súčasťou práva na obhajobu. Sťažovateľ je presvedčený, že nemal byť oslobodený spod obžaloby podľa ustanovenia § 285 písm. b) Trestného poriadku z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, ale mal byť spod obžaloby oslobodený z dôvodu podľa ustanovenia § 285 písm. a) Trestného poriadku z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, alebo podľa ustanovenia § 285 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

18. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

19. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

20. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 62/2013 z 22. januára 2014 sťažovateľ v sťažnosti k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy uviedol v podstate len to, že nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu, ktorý jediný dovolací dôvod sťažovateľa videl len v tom, že konajúce súdy nevykonali obhajobou navrhované dôkazy, avšak sťažovateľ v dovolaní argumentoval aj tým, že orgány činné v trestnom konaní a súd neobjasňovali s rovnakou starostlivosťou skutočnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj tie, ktoré svedčia v jeho prospech.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k sťažovateľovým dovolacím argumentom uviedol: „Na podklade podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací primárne zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané osobou oprávnenou, v zákonnej lehote a mieste, kde tento mimoriadny opravný prostriedok možno podať, ale zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože je zrejmé, že nie sú dané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je zásadné porušenie práva na obhajobu, spočívajúce najmä v porušení ustanovení o povinnej obhajobe. Právo na obhajobu v zmysle tohto dovolacieho dôvodu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Obvinený v podanom dovolaní neuviedol ani jednu relevantnú skutočnosť, ktorá by preukazovala, že bolo v jeho prípade zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Obvinený tento dovolací dôvod videl len v tom, že konajúce súdy nevykonali obhajobou navrhované dôkazy.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10, resp. práva podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver súdu, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a už ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť tohto dovolacieho dôvodu, odporovalo by to skutočnosti, že dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Dovolací súd už vyššie konštatoval, že dovolateľ v písomných dôvodoch podaného dovolania neuviedol žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala porušenie jeho práva na obhajobu v zmysle vyššie uvedeného, preto v tejto časti je dovolanie obvineného nepreskúmateľné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného

poriadku. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu v sústave súdov, zameranú na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť, alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať dovolací dôvod.

Dovolacie námietky obvineného R. A. smerovali k tomu, že namietal rozsah vykonaného dokazovania, keď konštatoval, že súd nevykonal ním navrhované doplnenie dokazovania (previerka výpovede poškodeného, konfrontácia s poškodeným a pod.) a namietal spôsob akým súdy hodnotili vykonané dôkazy, najmä výpoveď poškodeného M. N., znalecký posudok znalca Š. K.

Vo vzťahu k námietke obvineného, že podľa jeho názoru v dôvodoch dovolaním napadnutého rozhodnutia absentuje odôvodnenie, o ktoré dôkazy sa súd pri svojom rozhodnutí opieral, treba zdôrazniť, že dovolaním možno napadnúť iba výroky rozhodnutia, nie však odôvodnenie rozhodnutia.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že v posudzovanej veci bolo zrejmé, že neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, preto dovolací súd bez preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí, dovolanie odmietol postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.“

21. V samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľ, namietajúc len napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 62/2013, sám uznáva, že dovolací dôvod, ktorý by spočíval len v tom, že „konajúce súdy nevykonali obhajobou navrhované dôkazy“, by nebol dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V odôvodnení svojej ústavnej sťažnosti, no ani v samotnom dovolaní, ktoré ústavný súd na tento účel preskúmal, však konkrétne okolnosti, ktoré by preukazovali nedodržanie povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku (t. j. objasňovať okolnosti proti aj v prospech obvineného s rovnakou starostlivosťou) konajúcimi súdmi, sťažovateľ neuvádza. Sám sťažovateľ ako jediný dovolací dôvod uvádza § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Tento dôvod, t. j.

porušenie práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, vidí vo svojom dovolaní, pretože neboli vykonané všetky ním navrhované dôkazy (konfrontácia poškodeného s obvineným, previerka výpovede poškodeného na tvári miesta), skutkovým zisteniam všeobecných súdov, rozporom, ktoré zo zistených skutočností podľa sťažovateľa vyplývali a spôsobu akým všeobecné súdy hodnotili vykonané dôkazy v trestnom konaní. Možno teda zhrnúť, že uvedené argumenty sťažovateľa sa sústredili na skutkové zistenia všeobecných súdov a ich následné hodnotenie dôkazov. V súvislosti s tým je však nutné podotknúť, že podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, kto dôkazy obstaral.

22. Najvyšší súd sťažovateľom podané dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Najvyšší súd sa k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 písm. c) Trestného poriadku vyjadril, toto ustanovenie v súlade s judikatúrou najvyššieho súdu ústavne súladným spôsobom interpretoval (napr. Rt 21/2010, sp. zn. 2 Tdo 45/2009 z 15. decembra 2009), reagoval na všetky argumenty sťažovateľa uvedené v dovolaní a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.

23. Vo vzťahu k odmietnutiu dovolania podaného podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je nutné zdôrazniť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, ktorými je podľa dovolateľa opodstatnená existencia niektorého zákonom ustanoveného dôvodu dovolania, musí i vecne zodpovedať niektorému zákonom ustanovenému dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. l) Trestného poriadku, a preto je potrebné chápať tieto dôvody dovolania materiálne, nestačí na nich len formálne poukázať v podanom dovolaní, aby bolo zadosťučinené § 374 (obsah dovolania) Trestného poriadku (IV. ÚS 163/2012).

24. Odmietnutie dovolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na

základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

25. Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej poznamenáva, že na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Posúdenie prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu, osobitne jeho závery, však podľa názoru ústavného súdu takéto nedostatky v danom prípade nevykazuje. Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

26. Ústavný súd zároveň pripomína, že nie je „skutkovým súdom“, sám dokazovanie spravidla nevykonáva, a nie je preto ani oprávnený do skutkových záverov všeobecných súdov (okrem už uvedených prípadov) zasahovať (II. ÚS 472/2014).

27. Vzhľadom na už uvedené dospel ústavný súd k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, a preto odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Poučenie: Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu.

V Košiciach 21. januára 2015